

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์บ้านเมืองออนไลน์ ฉบับประจำวันที 7 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2564 หน้า มูลค่าข่าว 120,000.-

คณะเภสัชจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย "ฟ้าทะลายโจร" พบขายตามท้องตลาดไม่ระบุสารฆ่าโควิดในฉลากให้ชัดเจน

วันเสาร์ที่ 7 สิงหาคม 2564 คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดเสวนา “ฟ้าทะลายโจร ในสถานะวิกฤต คุณภาพ ราคา และความปลอดภัย” โดยรศ.ญ.ดร.มยุรี ตั้งเกียรติกำจาย คณะเภสัชศาสตร์ ม.ศรีนครินทรวิโรฒ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับฟ้าทะลายโจรว่า ในความเป็นจริง ยังไม่มีงานวิจัยยืนยันว่าผู้ป่วยโควิด กินฟ้าทะลายโจรแล้วสามารถป้องกันโควิดได้ กรมการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์ หรือทางอภัยภูเบศร์ ก็มีความเห็นตรงกันว่าไม่แนะนำให้ใช้ยาฟ้าทะลายโจรในการกินเอง เพื่อป้องกันโควิด เนื่องจาก พบปัญหาผู้ป่วยที่กิน ฟ้าทะลายโจรซึ่งกินเพื่อป้องกัน ในขนาดยาที่ต่ำติดต่อกันหลายเดือน เมื่อตรวจพบว่ามีค่าตับเพิ่มขึ้น และในช่วงนี้ต้อง ยอมรับว่าฟ้าทะลายโจร มีของปลอมที่สามารถปลอมได้เนียนเหมือนทุกอย่าง ทั้งเลขทะเบียนหรือผู้ผลิต การไม่ระบุ สารแอนโดรกราโฟไลด์อยู่ในฉลาก จึงทำให้การตรวจสอบยากขึ้น และการขึ้นทะเบียนก็ขึ้นเป็นยาแผนโบราณ ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเป็นอาหารเสริม เพราะผิดกฎหมาย

ดร.มยุรี กล่าวต่อว่า สำหรับฟ้าทะลายโจร แบ่งออกเป็นชนิดผงที่จะไม่ทราบสารแอนโดรกราโฟไลด์ และ สารสกัดที่ทราบสารแอนโดรกราโฟไลด์ ซึ่งมีขายในปัจจุบัน แต่สารสกัดที่ทราบสารแอนโดรกราโฟไลด์ค่อนข้างหายาก

ทั้งนี้ จากประสบการณ์การใช้ผงฟ้าทะลายโจรที่มีสารสำคัญแอนโดรกราโฟไลด์กับผู้ติดเชื้อโควิดจำนวน 30 คน โดย นพ.เอนก มุ่งอ้อมกลาง ที่นำมาใช้กับผู้ต้องขังที่ป่วยโควิด ณ เรือนจำกลาง กรุงเทพฯ เมื่อช่วงเดือนเม.ย.64 ซึ่งมีการระบาดของสายพันธุ์แอลฟา โดยนพ.เอนก ได้ใช้ผงฟ้าทะลายโจร 1 แคปซูล ซึ่งมีสารแอนโดรกราโฟไลด์

ปริมาณ 12 มก.ต่อวัน แบ่งให้ผู้ป่วยกินครั้งละ 4 เม็ด วันละ 3 ครั้ง หรือ 12 แคปซูล เท่ากับ 144 มก. นาน 5 วัน พร้อมกับทำการ Swab จมูกในทุก 2 วัน และหลังจากผู้ต้องชังได้กินฟ้าทะลายโจรไป 8 วัน ผลปรากฏว่าพบเชื้อโควิดแล้ว และมีการตรวจค่าตับของผู้ป่วยจากการใช้ยาฟ้าทะลายโจรไป 20 วัน ผลปรากฏว่าใน 30 คน พบ 5 คนที่มีค่าตับเพิ่มขึ้นสูงเกิน 2 เท่า หรือ 16% บางคนสูงถึง 4-5 เท่า จึงจะต้องมีการประเมินอาการอีกครั้งว่าเกิดจากผงฟ้าทะลายโจรหรือไม่ ซึ่งเป็นส่วนในขั้นตอนการวิจัย ที่จะต้องมีการติดตามและยืนยันประสิทธิภาพและความปลอดภัย

“โดยตามบัญชียาหลักแห่งชาติระบุว่า ฟ้าทะลายโจรให้ใช้บรรเทาอาการหวัดขนาดสูงสุดสำหรับผู้ใหญ่ การบริโภคอยู่ที่ครั้งละ 3 กรัมต่อครั้ง วันละ 4 ครั้ง หรือ 12 กรัมต่อวัน ดังนั้น ถ้าต้องใช้ผงฟ้าทะลายโจรแต่ไม่รู้ปริมาณ แอนโดรกราโฟไลด์ จึงแนะนำให้ใช้การคำนวณตามบัญชียาหลักแห่งชาติ อย่างฟ้าทะลายโจรที่ระบุในฉลากว่า 1 แคปซูล มี 400 มก หากติดเชื้อมีไข้สูงต้องใช้ขนาดยาสูงสุดใน 1 มื้อ ทาน 7 เม็ด วันละ 4 ครั้ง ไม่ควรเกิน 180 มก.ต่อวัน เพื่อให้ระดับยาเพียงพอในการไปยับยั้งการแตกตัวของไวรัส และจากที่กรมการแพทย์ ได้ออกหนังสือถึงแนวทางปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยโควิดว่า ผู้ป่วยในกลุ่มสีเขียว ที่ไม่มีอาการ หากต้องใช้ฟ้าทะลายโจรให้อยู่ในดุลพินิจของแพทย์ เลี่ยงอาการไม่พึงประสงค์ และในผู้ป่วยที่ใช้ยาฟาวิพิราเวียร์อยู่แล้ว ห้ามใช้ฟ้าทะลายโจรร่วมด้วย เนื่องจากยังอยู่ในขั้นตอนของการวิจัยประสิทธิภาพในการใช้ยาฟาวิพิราเวียร์ร่วมกับฟ้าทะลายโจร” ดร.มยุรี ระบุ

ดร.มยุรี กล่าวต่อว่า ดังนั้นหากจะทานยาฟ้าทะลายโจรที่สอดคล้องกับงานวิจัยในปัจจุบัน ที่อาจจะมียาผลกับการรักษาโควิดอย่างน้อยต้องรู้ปริมาณแอนโดรกราโฟไลด์ หรือการรักษาในผู้ป่วยโควิดตามที่กรมการแพทย์เสนอให้กิน 180 มก.ต่อวันหรือเท่ากับ 60 มก.ต่อ 3 ครั้ง ติดต่อกัน 5 วัน หากอาการดีขึ้นควรหยุดยา ไม่ควรกินนานเกิน 14 วัน สำหรับคนที่ไม่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับตับ แต่ในผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงต่อดับ อาจจะต้องลดขนาดการให้ยาจาก 180 มก. เหลือ 144 มก.ต่อวัน ซึ่งการใช้ฟ้าทะลายโจรคาดการณ์ได้ยาก เพราะมีเคสที่ใช้ฟ้าทะลายโจรแค่ 3 วัน ค่าตับก็เพิ่มขึ้นเหมือนกัน ดังนั้นการประเมินให้ใช้ยาก็คงต้องขึ้นอยู่กับตัวในร่างกายของแต่ละคนด้วย และหากผู้ติดเชื้อ มีฟ้าทะลายโจรปลูกไว้ที่บ้าน ต้นเริ่มมีการออกดอก ใบ ในช่วงนั้น จะมีสารแอนโดรกราโฟไลด์สูงที่สุด สามารถนำมากินสดๆ ได้ครั้งละ 5-10 ใบต่อ 3-4 ครั้งต่อวัน ติดต่อกัน 5 วัน เต็มที่ 14 วัน ซึ่งจะมีความปลอดภัยมากกว่าในรูปแบบสารสกัด แต่หากอาการไม่ดีขึ้นควรติดต่อรับยาฟาวิพิราเวียร์ทันที

ในกรณีที่ผู้ป่วยกินยาฟ้าทะลายโจรเพื่อป้องกันมาก่อน ดร.มยุรี กล่าวว่า ต้องตรวจค่าตับ หากตรวจพบค่าตับสูง ก็ไม่สามารถเริ่มรักษาด้วยยาฟาวิพิราเวียร์ เพราะยาฟาวิพิราเวียร์มีพิษต่อดับมากกว่าฟ้าทะลายโจรอีก อีกทั้งไม่ควรใช้ฟ้าทะลายโจรร่วมกับยาพาราเซตามอลบ ยาลดไข้ ยาลดความดัน เพราะจะทำให้ระดับออกฤทธิ์ของยาเพิ่มขึ้น และเกิดอาการไม่พึงประสงค์ ส่วนฟ้าทะลายโจรที่มีข้อมูลว่ามีฤทธิ์บำรุงตับนั้น เป็นเพียงการวิจัยในสัตว์ทดลองเท่านั้น ซึ่งมีการคาดการณ์กลไกที่ทำให้เกิดพิษต่อดับคือ สารอัลคาร์ลอย

ส่วนการใช้ฟ้าทะลายโจรกับเด็ก ดร.มยุรี บอกว่า งานวิจัยยังไม่มีการศึกษาในเด็กที่เป็นโควิด แต่ในต่างประเทศมีการวิจัยศึกษาในเด็กที่เป็นหวัดเท่านั้น ดังนั้น หากให้เด็กกินฟ้าทะลายโจรจะต้องมีขนาดยาต่ำกว่าผู้ใหญ่ 6 เท่า คือ ในเด็กอายุ 4-11 ขวบ กินฟ้าทะลายโจรที่มีสารแอนโดรกราโฟไลด์ 30 มก.ต่อวันต่อ 3 ครั้ง ส่วนอายุ 12 ปีขึ้นไปน้ำหนักไม่ถึง 50 กก. แนะนำให้ใช้สารแอนโดรกราโฟไลด์ 3-3.5 มก.ต่อน้ำหนักตัว 1 กก.ต่อวันต่อ 3 ครั้ง ติดต่อกัน 5 วัน ซึ่งการใช้ยาควรระวัง เพราะหากเด็กกินฟ้าทะลายโจรเกินขนาดจะเป็นอันตรายต่อดับมากกว่าผู้ใหญ่ ทางที่ดีควรนำเด็กติดเชื้อ เข้ารับการรักษาในยาน้ำฟาวิพิราเวียร์เป็นดีที่สุด

"ทั้งนี้มูลนิธิสุขภาพไทย ได้มีคำแนะนำให้กินฟ้าทะลายโจร ที่ทราบสารแอนโดรกราโฟไลด์ในปริมาณ 60-120 มก. จำนวน 4 ครั้งต่อวัน เนื่องจากกลไกการรักษาที่ใช้ฟ้าทะลายโจรเกิดจากการออกฤทธิ์ของสารหลายชนิด และกินใบสดปริมาณอยู่ที่ 10-14 กรัม โดยกินวันละ 2.5-3.5 กรัมเท่านั้น " ดร.มยุรีกล่าว

สภาวะวิกฤตฟ้าทะลายโจร ในมุมผู้บริโภค สารี อ่องสมหวัง จากสภาองค์กรของผู้บริโภค ให้ข้อมูลว่าสภาฯ จะเกี่ยวข้องกับฟ้าทะลายโจรใน 3 เรื่องหลัก ได้แก่ 1.เป็นตัวแทนคุ้มครองผู้บริโภคที่ใช้ฟ้าทะลายโจร 2.จัดทำข้อเสนอถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3.การเฝ้าระวังเตือนภัย รวมถึงการร้องเรียนปัญหา ซึ่งขณะนี้เกิดวิกฤตฟ้าทะลายโจรขึ้นจริง จากสถิติการค้นหาคำว่า ฟ้าทะลายโจรพบว่า มีการค้นหามากกว่า 2.3 ล้านครั้ง ซึ่งในเรื่องของข้อมูล อย่างแรกที่ผู้บริโภคควรสามารถหาพบคือ วิธีการใช้ หรือสรรพคุณ แต่สิ่งที่ค้นเจอคือ ข้อความเชิญชวนซื้อฟ้าทะลายโจร และพบว่าแพลตฟอร์มออนไลน์ ที่มีการซื้อขายมากที่สุดคือ ลาซาด้า ที่มีการลงขายฟ้าทะลายโจรกว่า 18,000 รายการ มีราคาแตกต่างกันตั้งแต่ 100-690 บาท ซึ่งแพงกว่าราคากลาง รองลงมาคือในช้อปปี้กว่า 6,000 รายการ และเจดี เซ็นทรัลจำนวน 16 รายการ หรือในทีวีไอดีเรคจำนวน 4 รายการ ที่ขายพ่วงกับยาอื่นๆ ซึ่งตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ ได้กำหนดราคาฟ้าทะลายโจรอยู่ที่ 94 สตางค์ต่อชนิดแคปซูล 500 มิลลิกรัม หรือ 1 เม็ด แต่จากที่สำรวจพบผู้บริโภคไม่สามารถซื้อได้ในราคาดังกล่าว อีกทั้งการพบฟ้าทะลายโจรปลอม มีการสวมเลข อย.ปลอม หรือใส่เลขในส่วนของการเสริม เป็นต้น"

ดังนั้นผู้บริโภคสามารถใช้สิทธิของตนได้ หากพบราคาสูงเกิดกำหนด และทางสภาฯได้ขอความร่วมมือกับร้านค้าออนไลน์ ในการนำสินค้าออกหน้าร้านออนไลน์ในกรณีที่ยาเกินราคา แต่การตรวจสอบก็ยังเป็นไปได้ยาก โดยกระทรวงพาณิชย์ได้ออกมาแจ้งว่า ขณะนี้ ยังไม่มีการควบคุมร้านค้าที่จำหน่ายฟ้าทะลายโจร แต่หากเมื่อไหร่ทำราคาปั่นป่วน ประชาชนสามารถร้องเรียนได้ทันที และตามมาตรา 29 ของพ.ร.บ.ว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้ยาเป็นสินค้าควบคุมราคา ห้ามขายเกินฉลากข้างกล่อง ดังนั้นเมื่อผู้บริโภคพบอาจจะแจ้งได้ที่สถานีตำรวจ หรือกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์โดยตรง "นางสาวสารีกล่าว

รศ.ญ.ดร.สุนทรี ชัยสัมฤทธิ์โชค คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาฯ กล่าวเสริมว่า ปัจจุบันฟ้าทะลายโจร ที่มีปัญหากับผู้บริโภค เพราะไม่มีการระบุปริมาณสารแอนโดรกราโฟไลด์ อย่างฟ้าทะลายโจรของอภัยภูเบศรก็ไม่ได้มีการระบุปริมาณสารแอนโดรกราโฟไลด์ที่ชัดเจนข้างขวด แต่มีการระบุในใบปลิวที่เผยแพร่ว่า ฟ้าทะลายโจร 400 มก.ต่อแคปซูลมีสารแอนโดรกราโฟไลด์ 12-16 มก. หรือบางยี่ห้อที่ระบุในฉลากว่าทานเพื่อป้องกันโควิด หรือระบุว่าฟ้าทะลายโจรมีปริมาณสารแอนโดรกราโฟไลด์ไม่น้อย 6% ใน 500 มก. ซึ่งจะต้องระวังเช่นเดียวกัน และปัญหาในการไม่ระบุปริมาณสารแอนโดรกราโฟไลด์ ให้ชัดเจนทั้งในรูปแบบผงหรือสารสกัดก็ตาม เนื่องจากไม่ได้มีข้อบังคับในการขึ้นทะเบียนตามกฎหมาย เบื้องต้นการตรวจสอบ คือ เช็คเลขทะเบียนผลิตภัณฑ์ตัว G หรือการเช็คสารแอนโดรกราโฟไลด์ในบางผลิตภัณฑ์ ต้องเข้าไปดูข้อมูลในเว็บไซต์กองผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งมีการพยายามจะขึ้นทะเบียนฟ้าทะลายโจรแบบฉุกเฉิน โดยต้องร่วมมือกับผู้ประกอบด้วยกันให้ยินยอม ให้ตรวจว่าผลิตภัณฑ์มีสารแอนโดรกราโฟไลด์ตามมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ เพื่อให้สามารถออกฉลากระบุเป็นยาสำหรับรักษาโควิดได้ ซึ่งจะมีประโยชน์สำหรับประชาชน ไม่ต้องคำนวณปริมาณสารแอนโดรกราโฟไลด์เอง ระเียบนี้ ยังไม่สามารถทำได้เนื่องจากติดอยู่ในสถานการณ์ฉุกเฉิน ไม่สามารถทำได้ทันที